

Մ Է Ճ Մ Ո Ւ Ա Յ Ը Հ Ա Վ Ա Տ Ի Ս

Ի Ռ Ի Զ Ն Ա Մ Ե Ի — ՍԵՆԵ

X 1869 X

ՆՈՒՄԵՐՈ 378

1287 ՇԱՊԱՆ 12

Մէծմուտ իւր Բուզմուտ
Սէնէլէի 150 րբ
Աւթը պըրը 80

ԶԱՐԾԱՄՊԱ
ԹԸՇԲԵՆԻ ՍԱՆԻ 5

Իւր շաբաթ 45
Տանէսի 20 պէջիւք 40 փայտ

ԱՆԱՅԻՆՆԵԱ
ՆՈՏԵՄԲԵՐ 17

ԱՍԻԹԱՆԵ ԹԸՇԲԵՆԻ ՍԱՆԻ 5

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԵՆԵՎԻԹԵ

Գուրիէ տ'Օրիանտա շու վէճհ
իւր օգուճմուշ տուր :

« Հէրգէկօվ ինտէն ալորդըմըդ խա-
պէրէր, պիր գաչ կիւն էվէլ պիւ-
տիրտիքէրիմիդի եանի Տալմա, իս-
թիլալընտան Օսմանլը էյալէթէրին-
տէ պէօյիւք պիր վազաա զուհուրա
կէլմէտիյէնի թաատիդ իտէյորլար: Տը-
շարտան օրունան թահրիքեաթ էք-
ոիք տէ յիլ իտէ տէ, էհալի, էհնէպի-
լէրին տէսիսէլէրինէ ապա ալէթ օլ-
մագ նիյէթիւտէ տէյիլ տիր, չիւն-
քի Գալթիարօ էհալ իսիւնի իսեանընա
սէպէպ պու տէսիսէլէր օլմուշ տուր :

Չիքա նահիյէսի վէքիլէրի, մէզ-
քիւր նահիյէսի իթաաթ իթաիյինի
պիւտիրմէք իչին Տալմա, իսանըն գա-
յիմնագամընա թագտիմ օլունտուգ-
լարընտա, իսթիլալա սէպէպ, թահ-
րիլի տաաքիւր մատտէսի օլմայըպ, իւ-
լա իսարիծտէն մուալէնէթ օլունաճագ-
տըր վաաղարը իլէ իսթիլալը թէշ-
վիդ իտէն մէմուրլար օլմուշլար տըր:
Ասըլար վաս օլունան մուալէնէթին
խէյալի պիր շէյ օլունտուգու կէօրէ-
րէք, գաթի իւմիտ իթմիշլէր վէ իս-
թիլալ Ասթիւրիա հուտուտունու կէ-
շէճէք եէքտէ, տաղլարտա մահտուտ
գալմըշ օլմասըյա հալը զարուրէթէ
ախշմիւշլէր տիր :

Ասթիւրիա առաքիլի Սիսիգ նամ
միւհքէմ մահէլլի զապթ իլէ, Տիւ-
պաշիյէ գատար եիւրիւմիւշլէր տիր :

Պօճգօլիդ, վիսճէվօ վէ իւպլի
նամուն նահիյէլէր իթաաթ իթմիշ-
լէր տիր :

Թրիւնիթա վէ կօրաստա մուհա-
րէպէլէրինտէ էշգըյալարտան 200 քի-

շի էօլմիւշ վէ Չէրքիլէ վէ Տրաիլի
նաման գալէալարըն միւհիմնաթ վէ
գաթաիլի էքսիլտիյինտէն իսթիլալ
սէրկէրտէլէրի գաթի իւմիտ իթմիշ-
լէր, վէ պուշլար իչինտէ իթթիֆագսըզ-
լըգ հիւքմ իլլէմիշ տիր :

Գարա տաղլըլար իսթիլալա զա-
յէթ միւսթայիտ իսէլէրտէ, պու պապ-
տէ աշիքեար մուալէնէթ իթմէյէ
ճէսարէթ իթմէտիլէր, վէ էյի պիլ իր-
լէր քի, քէնտիլէրի եէնիտէն սիւհա
տալընանըշ օլունտուգլարընտա, պէօ-
յիւք մուսթարայա տիւշար օլա-
ճագլար իտի: Հիւքիւմէթի սէնիյէ
էվիլէտէն լաղըմ կէլէն թէտապիրէ
թէշէպպիւս իթմիշ օլունալ, քէնտի
հուտուտու թարաֆընտան պիր սի-
լահ աթըլըր աթըլմաղ, թէտապիրի
շէտիտէյի իթթիլալ իտէճէք իտի:

Իչին հալի պուշտան իպարէթ ի-
քէն, պունու էւրօրա զաղէթալարը
միւպալաղալը կէօսթէրմէքտէ տիր-
լէր :

— Պունտան պիր գաչ պ մու-
գատտէմ իօրալիլլէթի Մըրիլլէնին
մէմուրիլլէթինի թէրք իլէ, Պապը Ա-
լինին ումուրու մէսալիհինէ կիրէն
իւուրշիտ բաշա հաղրէթլէրի, Սալիհ
պէյին եէրինէ Ֆէվայիտի Օսմանիյէ
գումրանընտա տիրէթթօր նասպ
օլմուշ, վէ Սալիհ պէյ հաղրէթլէրի
տալի թէքսանէնին իտարէ մէճլիսի-
նէ տուլտուլ իթմիշ տիր :

— Հիւքիւմէթի սէնիյէ թարա-
ֆընտան եէնի ագա օլունան 12 մի-
լիօն լիւրալըգ իսթիլալա իրատէի սէ-
նիյէ իլէ բաղար էրթէսի կիւնիւ միւ-
սատտագ պույրուլմուշ, վէ պու կիւն
տալի թատիլընամէսի Մէսաթըրի վա-
թօրու իլէ փարիսէ կէօնտէրիլէճէք
տիր :

— Թէշլիֆաթիլի տիւլանը Հիւմա-

յուն տաատէթու Սիյրէթ էֆէնտի
հաղրէթլէրինէ իքինճի, վէ մուալի-
նի վէքիլի իղղէթլու Ֆէրուհ էֆէն-
տիյէ իւշիւնճիւ թիւթալտէն պիրէր
գըթա Մէճիտիյէ նիշանը վիշանը իհ-
սան պույրուլմուշ տուր :

— Շգօտրա վալիլլէրի, ֆըրգայի
առքէրիյէ գօմանտանլըղը ինդիմամը
իլէ տէօրտիւնճիւ օրտուլի Հիւմայուն
միւշիլի սաղրգ տէվիլթլու Տէրվիշ
բաշա հաղրէթլէրինէ թէվճիհ պույ-
րուլմուշ տուր :

— Վիւրթմայէրի գրալընըն Պա-
վիէրա գըրալընա պիր գաչ կիւն ի-
չին վէրաիյի վիլիթաթընտան մագսէտ,
Պալիէրա գրալընըն պիր Բուս Բրէն-
սէսի իլէ ագալ իղտիվաճը հագգըն-
տա միւքեալէմէ իթմէք օլունտու-
ղանն օլունույօր: Էկէրշի պու թա-
սալմուրմուվաթի Գէյէթ պուլուր իտէ
Բուսիա խանէտանը Հէսո իլէ, Պալի-
էրա վէ վիւրթմայէրի հիւքմտա-
րանընա հիւսնիւ գարիլլէթ ճիհէ-
թիլլէ, Բուսիա քէնտի թէսալվուր-
լարընտա մուվաթիագ օլմայաճագ-
տըր :

— Մալիւմ տիւր քի, կէլէնլէր-
տէ Եունանիսթանտա Գօրէնթ պօղա-
ղընըն քիւշատը թէսալվուրու տէր-
մէտան օլունմուշ վէ Եունան հիւքիւ-
մէթի իտէ, պունու տէրքիլի նաղարը
տիգգաթա ալմըշ իտի :

Շիմտի տէնիլէպիլի քի, Ասիա վէ
Աֆրիգայը պիրի պիրինէ բապթ իտէ-
ճէք օլան պու պօղաղըն քիւշատը կա-
վաշ եալաշ իճրայա եիւզ թուլմաճագ-
չիւնքի Աթիւստան կէլէն պիր թէ-
լէղրաֆա նէղարէն, Եունան մէպու-
տան գամարասը, պու պապտէ թէր-
թիպ օլունան գանուտու պիլ իթթի-
ֆագ գապուլ իթմիշ տիր :

Մէզքիւր գանալըն քիւշատը մատ-

տեսնին Մ. Ֆերտինանտ տը Լէսէրսէ հէվալէ օլունաճաղը սէջլէնիյօր : Լա-
բին պու գանալըն քիւշատընտա, Սիւ-
էյիշ գանալընտան զիյատէ կիւճիւք-
լէրի վար իմիշ :

Գօրէնթ պողաղընըն էնլիւիյի պիր
գաշ ֆարսախ օլուպ, իքի իւշ սէնէ-
տէն խիթամը մէմուլ օլունույօր :

— Սիլիսթրէ ճանիպինտէն, պա-
ղը իթիմատա շայեան մահէլէրէ կէ-
լէն թահրիրաթլարա նաղարէն, պու
սէնէ զախիւրէ բէքտէ պէրէքէթլի օլ-
մատըլընտան, օրաճա օլան ֆիյաթ-
լար կէրէք Ասիթանէյէ վէ կէրէք ա-
լիք մահէլէրէ կէճնաէրմէքիյէ էլ-
վէրէմէյէճէյի աղնաշըլմագտա տըր :

Քէզալիք գայիմմագամը սապըգ-
աղ օլուպ, եէնի կէլէն գայիմմագամ-
լարը զայէթլէ համիյէթքեար վէ ֆու-
գարանըն իշլէրինէ զայէթլէ տիգգաթ
վէ պէզլը վիճուտ իթմէքտէ օլունու-
ղու, վէ ըրիզայը Ալի մուճիպինճէ, հէր
շընրֆ թէպաայը խօշնուտ իթմէքտէ,
վէ կէրէք հայտուտ վէ խըրսըղլարըն
տէֆ ու իզալէսինէ հիմմէթ պույուր-
ուուգլարը քէմալը մէմուլնիյէթլէ
պիլտիրմէքտէ տիրէր :

Միւսայիլէյի գայիմմագամ Եու-
սուֆ պէյ հաղրէթլէրինին, պու վէճհ
Ֆիլէ օլան խայրխաշըղը վէ համիյէթի
տողընտու թահսին օլունաճաղ մէ-
վատտէն տիր :

— Պէրլինտէ Սալ թանաթը սէնիյէ
սէֆիրի սաատէթլու Արիսթարքի պէյ
հաղրէթլէրի կէլէն ճիւմաա կիւնիւ
սէվիսի մէմուլիյէթլինէ ազիմէթ իթ-
միշ տիր :

— Իքինճի ամիրալ Պութաքօֆուն
թահթը գօմանտաուր իլէ, Լավիկա
նամ րուս գօրվէթի բաղար իրթէսի
պիւնիւ Սէվաթթօրտան կէլիպ,
Տէրսաատէթ լիմանընտա լէնկէրէն-
տաղ օլունու տուր :

— Լա թիւրքիաէ ծոգունտուղու-
նա նաղարէն, իզմիր միւթասարրըֆը
ճանիպինտէն պանդալարա վէ սար-
լաֆլար խտարէլէրինէ պիրէր միւզէք-
քէրէյի ումուլիյէ իրսալ իլէ, ՉՉ նա-
մէրօլու պէշլիքլէրին շիմտիյէ գատար
յիզմիրտէ վէ շէհրի մաղպարուն թիւճ-
ճարընտան ալընմաղ իքէն, պուլուտան
պէշլէ օլ ֆիյաթլա օլան տիլէր շաղ-
ճէլէր կիպի ալընպ վէրիլմէսի վէ սար-

լաֆլար էգիյէթսիզ ալըպ վէրէճէք-
լէրի պէյան օլունմուշ տուր :

— Տիւնքի տալը ախշամը սաաթ
իքի գարարլարընտա Պէյօղլու թար-
լա պաշընտա, խանէնին պիրինտէն ա-
թէշ զուհուր խիւպ, հէր նաարլ իսէ
էթրաֆընա սիրայէթ իտէրէք օն գա-
տար խանէ վէ տիւքքեան եանարագ
պաստըրըլմըշ տըր :

Մէզքիւր եանիլընտա զապըթա-
նըն թէտպիր վէ ճահտ ու իգտամը
վէ կէրէք թուլումագաճը վէ սայըրա-
րընըն ճանսիրէրանէ չալըշտըղլարըն-
տան տօլայը, աթէշ եայըլմայըպ,
սէճնմիւշ տիր :

— Բէր ճաքինթօնուն Նիւ—Եօր-
դա եէթիլմէսի էհալի իւզէրինէ չօգ-
թէէսիր իթմիշ տիր : Պու մատտէ հագ-
ղընտա Գուրիէ տէղ լիթա իւնի նամ
զաղէթատա շու աթիտէքի հիքեայէ
կէօրիւլմիւշ տիր :

« Բէրէր նամ վարօր հոկտեմբեր
19 տա Նիւ—Եօրդա եէթիլիպ, եօլ-
ճուլարըն իշինտէ Բէր ճաքինթօ տա-
խի վար խի :

« Միւսայիլէյի բահիպին վիւ-
րուտու պիլտիրիլմէմիշ խի : Լաքին
վարօր մէնտուպ օլունուղու մաղաղայա
եանաշըր եանաշմաղ, հաղղընտա
շէհրին իշինտէ պիր թէվաթուր չըգ-
մըշ վէ հավատիսճիլէր անինտէ չէ-
քիրկէ քիւմէսի կիպի իսկէլէյէ Գօշ-
մուշլար տըր :

« Վարօրու մէզքիւրուն մաղաղայա
եանաշտըգտան պիր գաշ սաաթ սօղ-
րա Բէր ճաքինթօ գարայա չըգմըշ :
Պու պիր գաշ սաաթ զարֆընտա միւ-
մայիլէյի կէօրմէք մէրաղընտա օ-
լանլար վարօրա կիրմէյէ չօգ չալըշ-
մըշլար իսէ տէ, մուվաֆիթաղ օլաթա-
յըպ, պաղը տտամլար մէմուլիյէթի
միւնասէպէթի իլէ իշէրի կիրտիլէ-
րինտէ, Բէր ճաքինթօյու սաքա պիր
եէրտէ օթուրմուշ պուլմուշլար վէ
կէօթէրիլէր օլունմասընը իսթէմէ-
միշ տիր :

« Գարայա չըգտըգաա արապայա
րաքիպէն, տէր հալ պիր հօթէլէ կիթ-
միշ քի, մէզքիւր հօթէլին սահիպէ-
րինտէն պիրի օլան Մ. Տարլէնկ վէ
մտտամաուր թարաֆընտան վիւսայի-
յիլէյի պիր տայիլէ հաղըրլարմըք
խալ : Բէր ճաքինթօ օլաթընտա եէր-
լէշիր եէրլէշմէղ, վիզիթա վէրէնլէր

գարույու մուհասէրէ իթմիշ օլունուղ-
լարընտան, օտասընը մուհաֆագա
իթմէք իշին պիր թագըմ խատէմէլէր
պէքլէսիլմէսի լաղըմ կէլմիշ տիր : Լա-
քին ուլղունսուղլուգ սօն տէրէճէյէ
վարմըշ օլունուղունտան, պիր գաշ քի-
շի թափսիյէ իլէ կիրմիշլէր, լաքին
Բէր ճաքինթօ եօլճուլուգտան եօրուլ-
մուշ օլունուղու սէպէպլէ միւլագաթ-
լարը բէք գըսսա սիրմիւշ տիր :

Վերջին եկեղեցական համագու-
մար Ժողովոյ միջոցին, նոյն իսկ Ժո-
ղովը կազմող գերապատիւ Արքեպիս-
կոպոսաց, Եպիսկոպոսաց եւ ուրիշ
նշանաւոր եկեղեցական անձանց կող-
մէն՝ յետին աստիճան յուզման եւ
վարանաց մէջ տաղնապող Ժողովըր-
դեան գրեթէ պաշտօնական ապահո-
վութիւններ տրուեցան, թէ ազգին
գանդատանացը իրաւունք պիտի ըլ-
լար : Հետեւապէս Սիւնհոգոսը սկըս-
ուած Ժամանակը Ժողովուրդին կող-
մէն ցուցուած շարժումներն ի կախ
թողուեցան սա յուսով՝ որ Սիւնհո-
գոսը ազգին աղետալի վիճակին նը-
կատմամբ վերկարար ելք մը պիտի
տար :

Սիւնհոգոսին յաջող ելք ունե-
նալը Ժողովուրդը սա մտօք միայն
հասկցաւ, իրօք ալ այնպէս կը հաս-
կըցուէր, թէ գերապատիւ Արքե-
պիսկոպոսունք, Եպիսկոպոսունք եւ
ուրիշ նշանաւոր եկեղեցական անձինք,
իրը ՉՅ տարին ի վեր եզաժ գծող
հոթեանց, խռովութեանց եւ սոս-
կալի դալթակողութեանց պատճառը,
շարժառիթները եւ իդին մօտէն քըն-
նելու ամէն միջոց իրենց հասողու-
թեանը ներքեւ առնելով՝ կարող պի-
տի ըլլային համոզուիլ թէ ազգին
մէջ եղած այս շարժումը ուղղուած
չէ ամենեւին ուղղափառութեան,
այլ միայն իր ազգային, աշխարհա-
կան եւ եկեղեցական արտօնութեանց
եւ առանձնաշնորհութեանցը բըռ-
նաբարուելուն դէմ : Ուստի եւ յիշ-
եալ բարձրապատիւ եկեղեցականք,
իբրեւ անձնուրաց, ճշմարտութիւնը
որ եպիսկոպոսային տկնածութեան
վերադասող, կրօնական նախաձեռ-

ւորութեան հետ միանդամայն ճշմարիտ արդարասէր հովիւներ, եւ կայսերը կայսեր, Աստուծոյն ալ Աստուծոյ տալ խրատող Աստուածային վարդապետին այն գեղեցիկ սկզբունքն անվեհեր դաւանողներ, ժողովրդեան կրօնասէր բայց ոչ կրօնամոլ մասին իրաւացի դատին, միաբան կամ առանձինն, բանիւ եւ դրով արդյան եւ պաշտպան պիտի կենային ուր եւ երբ որ պէտք ըլլար:

Ժողովուրդը գերապատիւ Արքեպիսկոպոսաց, Եպիսկոպոսաց եւ ուրիշ եկեղեցական նշանաւոր անձանց առաւած ապահովութիւններէն եւ անոնց ճշմարիտ հովուական բնաւորութենէն ասկըյուսար, կը սպասէր նաեւ անհամբերութեամբ թէ յիշեալ գերապատիւ անձինք իրենց տուած ապահովութիւնները, ժողովուրդին ալ իրենցմէ ունեցած ակնկալութիւնը հաստատող ինչ քայլեր պիտի ընէ, վնչ սկսաւ ժողովրդեան մէջ լուր մը տարածուիլ թէ Գեր. Ազարեանի թեւադրութեամբ ջանքեր կ'ըլլան Սիւնհոգոսը կազմող գերապատիւ Արքեպիսկոպոսաց եւ Եպիսկոպոսաց ստորագրել տալու գրութիւն մը որուն պարունակութիւնը թէպէտ ծանօթ չէ, կրնայ սակայն բնականօրէն կասկածուիլ թէ ժողովուրդին ակնկալութիւնը խաբող, գերապատիւ ստորագրողներն ալ իրենց կանխաւ տուած ապահովութիւններուն նկատմամբ հակասութեան մէջ կ'իյնան:

Աս համբաւին վրայ Մեծմուսյի 371 եւ 374 օրական թիւերուն մէջ հրատարակուեցան Տաճկերէն լեզուաւ երկու յօդուածք, որոնց իբր պատգամաւն նոյն լրագրին նշեցմբ, 1/13 չափով օրդան ամբողջ թերթին մէջ 14 Արքեպիսկոպոսաց եւ Եպիսկոպոսաց ստորագրութեամբ Հայերէն գրաբար լեզուաւ երեք մասէ բաղկացեալ հերքում մը կը կարդանք:

Յիշեալ հերքման ստորագրող գերապատիւ Արքեպիսկոպոսունք եւ Եպիսկոպոսունք գրութիւն մը իրենց ստորագրել տալու ջանքեր ըլլալուն կամ չըլլալուն ընդհանուր խնդիրը լուծեամբ անյեղով, կը վկայեն միայն թէ Գեր. Ազարեանի միջոցաւ իրենց այնպիսի առաջարկութիւն մը եւ

ղած չէ: Թէպէտ խնդրոյն էական կէտը կասկածեալ պարունակութիւնն ունեցող առաջարկութեան բուն իսկութիւնն է մանաւանդ քան թէ անոր իբր միջնորդ ծառայող անձին գործիականութիւնը: Մենք առ այժմ յիշեալ առաջարկութեան խնդրոյն վրայ բարակ քող մը ծածկելով, ուրիշ աւելի կարեւորութիւն ունեցող հիմնական կէտ մը, իբրեւ մեր վերջնական խօսքը, պարզենք գերապատիւ Արքեպիսկոպոսաց, Եպիսկոպոսաց, եւ կաթողիկէ Հայ ժողովուրդեան խիղճն ու անդորութիւնը անվախճան վրդովման մը ենթակայ ընող կացութեան վրայ զգացում ունեցող բոլոր եկեղեցական եւ աշխարհական անձանց:

Գերապատիւ Արքեպիսկոպոսունք, Եպիսկոպոսունք եւ բոլոր կաթողիկէ Հայ կղերք գիտէ որ Գեր. Հասունեան ազգային եկեղեցական արտօնութեանց հակառակ նախագահութիւնը յափշտակելով, ազգին բոլոր առանձնաշնորհութիւնները, ինչպէս նաեւ կրկնիկով ամօրն վաղնջուց իրաւունքներէն զրկեց: Ի վերջոյ աշխարհային պատրիարքի կամ ազգապետի ընտրութեան իրաւունքն ալ բռնաբարած ըլլալուն համար, կաթողիկէ Հայ ազգին գոնէ մեծագոյն եւ ընտրելագոյն մասէն օրինաւոր հոգեւոր գլուխ ճանչցուած չէ եւ չի կրնար ճանչցուիլ: Եւ յիշեալ ժողովուրդը գիտնալով զանազանի պարզապէս կրօնախնդրեալ եկեղեցականը եւ աշխարհականը, որոնք ինչպէս իրարու հետ ի բնէ անշիտ թելի ին, ոյնպէս ալ կրնան իրարմէ զատ մնալ առանց այս անշատուէն մեկուն կամ միւսին եղծում մը ըլլալու, ասոնք գիտնալով, կ'ըսենք, կաթողիկէ Հայ ժողովուրդը, առանց երբեք Հռոմայ եկեղեցւոյն եւ անոր տեսանելի գլխոյն ի հաւատոյս եւ ի բարոյական ունեցած Աստուածային հեղինակութիւնը ժխտելու, կամ մազիւ չափ անոր վարդապետութենէն շեղիլ եղծելու, կը խնդրէ եւ պիտի խնդրէ իւր «նախնայն» առանձնաշնորհութիւնքը, եւ նաեւ անյնդհատ պիտի աշխատի որպէս զի ինք քաղաքական իրաւունքներն որ բռնաբար

եալ են նորէն իրեն գաւառում:

Եթէ գերապատիւ Արքեպիսկոպոսունք, Եպիսկոպոսունք եւ բոլոր ազգային կղերք ժողովրդեան իրաւասէր մասին ճիշտ միտքը հասկնալով անոր հետ կը քայլեն, վստահ ըլլան ոյր ժողովրդեան համակրութիւնը իրենցնէ:

Միքայիլ Երկանեան:

Կ. Պոլիս 1869 Նոյեմ. 4.

ՀԱՎԱՏԻՍՏԵՐ ԹԵՂԵՂՈՅԻՅԵՐ

Փարիս 14 Նոյեմ.

Տարմա իշալը ասքարա գարշը Աւթրիա վէ Պասը Ալի պէյնիստէ ասքերիսէ պիր իթիֆագըն շայխասընա տայիր վերէնէն իյզահաթտան հիաս իթաիյի խօշնուաիյէթինի, յիէննա վէ Սթանպուլու մուգիմսէ ֆիթլէրի վասըթասը իլէ պէյան իթիֆիշ օլաուզու Բիւպիք զազէթասընէն վիէննատան ալաղը պիր թէլէզըրաֆտա զիբը օլունմուշ տուր:

Ֆրոյանս 14 Նոյեմ.

Իթալեա վէլիի աստը բրէնսէս Հիւմպէրթէ պիր բրէնս թէվէլլիւս իթաիյի միւնասէպէթի իլէ, բօլիթիգա ճիհէթի վէ եախօտ տայիր ճիւնհա իլէ մահպուս օլանլարլուքեաֆիթսի սալը վերիվիշէր տիր:

Ֆրոյանս 12 Նոյեմ.

Իթալեա գըրալընըն խասթալըղը կիւնտէն կիւնէ էյիլէշիյօր: Իթալիա գըրալընըն մախսուլի տիւք աս Սօսթ թէքրարէն Մլսըրա կիթմիշ տիր:

Լօնդոն 12 Նոյեմ.

Ինկիլթերա հիւքիւմէթինին, Ֆըրանսա իլէ ինկիլթերա մէյանընտա ագու օլունմուշ օլան թիճարէթ ահա նամէսինին թատիլինէ բույի բիղա կէօսթէրմէյէճէյինի Մօրնինկ Բօսթ զազէթասը պիլտիրիյօր:

Փարիս 12 Նոյեմ.

Բօշֆօր պու ախլամ ֆարիստէ պէրլէնիյօր. գալիքէն սէօլէնտիյինէ նազարէն, Լէտրիք Բօլէն ֆարիսէ կէլմէյէճէ պիր. եէմին իթմէյէն մէպուսանըն գօմիթէսի Լէտրիւ Բօլէնին եէրինէ Լիւի Պլանը կէթիլէճէյինէ տայլը թէվաթուր չըգիշ տըր. տիւն Մարսիլեաա թէճէմիւ իտէն ճէմի:

յէթէր Դամբէթ թմանըն Մէպուսին թի-
խապընտուն տիւշմէսնի իւան իթմիշ-
էր տիր :

Հօնորա 13 հոյեմ .

Ինկիլթէրա խարիճկէ վէքիւն Մ․ Կլատսթըն Կիլտհալտա պիր նութգ իրատ իլէ, Ինկիլթէրա հիւքիմէ թինին, թէհոր բէյտա իթմէքսիդ ին հէր խուսուստա տիւէլի սայիրէ պէյ․ նինաէ օլսն մեւարազալարը թէսքին վէ թէսկէյէ իթմէք իչինն իպրազը սայ ու վայրէթ իթմէյէ հազըր օւ տուրունու պիլտիրմիշ տիր :

Ծառաբխաւ 14 հոկտեմ .

Սպանեաւնէն սապրդ հարպիյէ վէ-
քիւի ամիրաւ թօթէթ միւլէթ մէճւի-
սինէ րէյիսի ոսանի ինթիխապ օլուն-
մու : տուր :

Սէն Բէթրէսպուրկ 13 հոյեմ.

Բուսիա իմբերաթօրու, Ֆրանսա
սէֆիրի Ժէնէրալ Ֆլէօրիլի հուղուրու-
նա դապուլ իթմիշ տիր :

Փարիս 12 նոյեմ.

Սպաննեառա իբի նէֆէր մէպու-
տան գաթլէ հիւքմ օլունմուշլար
տոր :

Հէման քեաֆֆէի ղաղէթալար Մ.
Բօշֆօրուն ինթիխապընա գարշը սէօյ-
լէյօրլար :

Փարիս 16 նոյեմբեր	43 77
Գարանար	43 70
Լժնտրա զօնսօլիտէ	43 ⁹ / ₁₆
Գարանար	43 ⁵ / ₁₆
Պամանլը իսթիդրազը	338
Գարանար	— —
Ֆրանսրզ ֆօնտօսու 0/0 տէ 3	— —
Գարանար	— —
Իթալիան	— —
Գարանար	— —
Նիկիլիզ զօնսօլիտէ	— —
Գարանար	— —
Վիլեննա Գամպիօսու	— —

ԷՍԶՍ.ՄԸ ՌԻՄՌԻՄԻՅԷ

Գ Ա Լ Ա Թ Ա Ֆ Ի Ա Չ Ա Ս Ը

Հոյե. 4 Սալը ագչամ	48- 2
» 5 Զար. սապ. գուբ. քէօր.	48—
» » » էօյլէն	48—

ካ ት ኩ ሊ ት ን ኮ ሀ

6U, 0S

Քէնտի կէօրիւնմէյէրէ.ք
Հէր.քէսի կէօրէն պիր ԳԸԳ

Օթուղ պիր կիճէյէ թագսիւմ
օլունմուշ

[illegible]

Վէճիր խանընաա նումէրօ 20

4 8 6 8

Միւէլլիֆի վիշէն աղա թիւքիյան
 իշպու մասալ քիթապը 540 սա-
 հիֆէտէն միւրէթթէպ լաթիֆ վէ էյ-
 լէնճէլի պիր քիթապ օլուպ, միւէլ-
 ւիֆի մումայիլէյհ, թէէլիֆ իթտիյի
 իշպու քիթապտա, կէրէք կէնճ գըզ-
 լարըն, տէլիգանլըլարը. վէ կէրէք
 տէլիգանլըլարըն, կէնճ գըզլարը նէ
 վէճհ իլէ ալտատըր օլտուգլարըն,
 հէն նասիհաթ վէ հէմ էյլէնճնլի թէ-
 միզ թիւրքճէ լիսան իլէ գալէմէ ա-
 լընմըշ օլուպ, իշպու քիթապ 25էր
 զուրուշա հէր քիթապճը տիւքքեան-
 լարընտա սաթըլմահտա տըր :

էյեամը շիթանըն թագարրուպի
ճիհէթիյէ պու կիւնտէն իթիպարէն
Տէրսաաաթ տիվանը իսթինաֆ իլէ
մահքէմէի թիճարէթ մէճալիսի հիյէ
թինին պէհէր կիւն սաաթ պէշտէ մահ
հէլլի մէմուրիյէթլէրինտէ հազըր պու
լունուպ ալթըտա մուհաքէմէյէ մու
պաշիւրէթ վէ օն պիրէ գատար րու
յէթի տաւլայա⁷ միւտաւլէմէթ իաեճէք
լէրի թիճարէթ⁸ նէզարէթի⁹ ճէլիլէսի
ճանիպինտէն իյան օլունուր :

29 ԹՐԶՐԻՆԻ ԷՎԿԷ, 1869 .

U b f o u z u

ՀԻՓԵԱՅԷՅԻ ՖԷՏԼԷՍՕՖԻՅԷ

Էւրոբանլն մէշահիրի շուրասան
վօլթէրին թէէլիփի օլան մէղքիւր
քիթապ, պիր զաթ թէրաֆընտան
էրմէնի իւլ ֆրուհ վէ թիւրքի իւլ իւ
պարէ իյէ կիւղէլ թէրճիւմէ օլունմուշ

վէ քիթապօր լարտա 3 էր շուրուշա
սաթը լմագտա տըր :

ጥ ቴ ሶ ቴ ጊ ሆ ሂ ኔ ቶ

Ե Ր Ի Տ Ա Ս Ա Ր Դ Ա Ց

4 U. U

S-f-m-z 4f-m-z-f-f-z+

Արմենակ Հայկունի պալէատէքի
սէրնամէլի օլան քիթապը տէլի-
գանլըլարը միւսթէյա օլտուգլարը
էմրազը միւհլիքէտէն խէլաս իթմէք
նիյէթի մէմուհէտի իլէ պունտան
չէնտ սէնէ ագտէմ թապ ու նէշը
իյլէմիշ, վէ քիթապը մէգքիւրին է-
հէմիյէթի ճիհէթի իլէ իւք պասմա-
սը թիւքէնմիշ օլտուղունտան, պու-
տէֆա Արամեան պասմախանէսինտէն
իքինճի պասմասը չըզմըշվէ քիթապ-
ճըլարտա սաթըլմայա պաշլամըշ
տոր :

Ումարը զի, մեզ քիւր քիթնայլ
հէնիւզ արմար շ օլան տէլիգանլըւ-
րըմը սնտան պիրէր թանէ ալըպ,
տիգգաթլընտ օգուլուպ, ֆայիտէ-
մէնտ օլուրյար,

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԽԸՆԴ
ՐՈՔԸ ՎՐԱՅ

Համառօտ խօսակցութեան մը,
Համառօտ պատասխան մը .

Ի ՊԵՐԱ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՑ

Ի Կաթողիկոսական Տալարանի

1869

Պու իսմ իլէ , Էրմէնի Աշխարհա-
բար լիտանընտա պիր ըէսպէ թապ
օլունմուշ վէ իքի նուսխէսի տախի եէ-
տիմիգէ վառ օրմուշ տուր :

ՌԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ

ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԻԼՊԷՆՏՃԵԱՆ :

ՄԹԱՆՊՈԼՏԱ ԶԻԶԷՔ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒ-

ԳԵՐՈ 45

ՀԷՄԻՑԼԹԻ ԻԼՄԻՅԷ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆՏԷ